

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ДС/СС 05/4-02 бр. 1894/1-XXI/2
30.12.2014. године

На основу члана 231. став 1. алинеја 17. и члана 278. Статута Факултета, Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду је на својој XVI редовној седници, одржаној дана 30.12.2014. године, донело следећу

О Д Л У К У

Прихвата се Извештај комисије о докторској дисертацији: КОНЦЕПТ САВРЕМЕНЕ ЕТНОГРАФСKE МУЗЕЈСКЕ ПРАКСЕ У ВОЈВОДИНИ, кандидата мр Тијане Јаковљевић Шевић и одобрава усмена одбрана.

Универзитет је дао сагласност на предлог теме 24.02.2009. године.

Доставити:

1x Универзитету у Београду
1x Комисији
1x Стручном сараднику за
докторске дисертације
1x Шефу Одсека за правне послове
1x Архиви

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Милош Арсенијевић

Факултет Филозофски
04/1-2 бр.6/2639
(број захтева)
8.01.2015.
(датум)

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Веће научних области
друштвено-хуманистичких наука
(Назив већа научних области коме се захтев упућује)

ЗАХТЕВ
за давање сагласности на реферат о урађеној докторској дисертацији

Молимо да, сходно члану 46. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду («Гласник Универзитета», бр. 131/06), дате сагласност на реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата

Тијане (Синиша) Јаковљевић
(име, име једног од родитеља и п

КАНДИ Тијана (Синиша) Јаковљевић
ДАТ (име, име једног од родитеља и презиме)

пријавио је докторску дисертацију под _____
насловом:

Концепт савремене етнографске музејске праксе у Војводини

Универзитет је дана 24.02.2009. својим актом под бр 612-18/23/09 дао сагласност на предлог теме докторске дисертације која је гласила: _____

Концепт савремене етнографске музејске праксе у Војводини

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата

Тијане (Синиша) Јаковљевић
(име, име једног од родитеља и презиме)
образована је на седници одржаној 25.09.2014. одлуком факултета под бр 1307/1-ХП/15 у саставу:

Име и презиме члана комисије	звање	научна област	установа у којој је запослен
1. др Бранко Ћупурдија	редовни проф.	етнологија-антропологија	Филозофски ф.

2.	др Саша Недељковић	редовни проф.	исто	Филозофски ф.
3.	др Љиљана Гавриловић	ванредни проф.	исто	Филозофски ф.
4.	др Срђан Радовић	научни сарадник	исто	Етнографски институт

Наставно-научно веће факултета прихватило је извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације на седници одржаној дана 20.12.2014.

Прилог:

1. Извештај комисије са предлогом
2. Акт Наставно-научног већа факултета о усвајању извештаја
3. Примедбе дате у току стављања извештаја на увид јавности, уколико је таквих примедби било.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Милош Арсенијевић

Наставно-научном већу
Филозофског факултета
Универзитета у Београду

На XIV редовној седници Наставно-научног већа Филозофског факултета Универзитета у Београду, одржаној 25. септембра 2014. године, изабрани смо у комисију за оцену и одбрану докторске дисертације мр Тијане Јаковљевић Шевић: "Концепт савремене етнографске музејске праксе у Војводини". Прочитали смо рад и подносимо:

РЕФЕРАТ О ЗАВРШЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Основни подаци о кандидату и дисертацији

Мр Тијана Јаковљевић Шевић је рођена 1979. године у Новом Саду, где је завршила основну и средњу школу. Филозофски факултет у Београду, групу за етнологију и антропологију, завршила је 2003. године. На истом факултету је 2008. године одбранила магистарску тезу под насловом: „Дечије игре у Новом Саду у првој половини 20. века“. У периоду од 2003. до 2012. године је била запослена као кустос у Музеју града Новог Сада. У том периоду је, као аутор и коаутор, припремила неколико музејских изложби и музејских програма, а водила је и неколико етнолошких/антрополошких пројеката. Осим тога, била је сарадник на пројектима Музеја града Новог Сада, Покрајинског завода за заштиту споменика културе и Народног музеја у Чачку. Објавила је више радова у домаћим и страним часописима. Њена књига: „Дечије игре у Новом Саду у првој половини двадесетог

века“ изашла је из штампе 2011. године. Члан је међународног музејског удружења МИНОМ и Етнолошко-антрополошког удружења Србије. Није у радном односу. Са породицом живи у Новом Саду и Нирнбергу.

Докторска дисертација мр Тијане Јаковљевић Шевић: „Концепт савремене етнографске музејске праксе у Војводини“ има 186 страна, од чега је 9 уводних страна и 177 страна текста. Дисертација има 9 поглавља, која садрже 22 мање тематске целине. На почетку дисертације је дат апстракт и кључне речи на српском и енглеском језику, и садржај, док су извори, списак коришћене литературе и биографија кандидаткиње дати на крају дисертације. У тексту дисертације је, на одговарајућим местима, приложено 28 фотографија.

2. Предмет и циљ дисертације

Предмет ове докторске дисертације је да, у складу са основним поставкама савремене етнографске музеологије, истражи етнографске праксе у званичним музејима и у приватним етнографским збиркама и музејима у Војводини. У званичним музејима на овом подручју етнографска музејска пракса је почела да се развија после Другог светског рата уз подршку државних органа који су били задужени за културу и образовање. Вишедеценијски развој етнографске музеологије у овим музејима је био у знаку представљања заједничког културног наслеђа језички, етнички и верски разнородног становништва Војводине, као и представљања регионалног односно локалног идентитета. Историјска и дрштвена збивања на крају 20. века, праћени процесом ретрадиционализације, покренули су и одређене облике алтернативне музејске праксе, која се огледа у појави приватних збирки и музеја етнографских предмета. Они су у јавности познати као „етно куће“, „етно музеји“ или „етнографски музеји“.

Циљ истраживања је да утврди начине на који се интерпретира културно наслеђе, односно да се открију облици наратива који су уграђени у етнографске поставке званичних музеја и приватних музејских збирки, као и да се сагледају одрази покренутих модернизацијских процеса на етнографску музејску праксу. Притом је акценат стављен на откривање главних елемената око којих се стварају слике културе које су приказане на изложбама, откривање начина на који се приказује мултикултурализам, локални идентити, регионални идентитет и заједничко културно наслеђе, као и откривање степена заступљености „скривених историја“, култура мањинских група и дисонантног наслеђа у етнографским изложбама.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању

Прва и основна хипотеза, од које је кандидаткиња кренула у истраживање, је да је етнографска музејска пракса у музејима у Војводини утемељена на представљању мултикултурализма, регионалног идентитета и позитивног суживота различитих заједница, које држава преко музеја рефлектује као жељене слике. Ова хипотеза је у целости потврђена. Друга полазна хипотеза је да се процес редефинисања етнографске музеологије, а тиме и етнографског музејског предмета, који је започет пре готово десет година, манифестовао на промену приступа у интерпретацији културног наслеђа. У вези са овом хипотезом показало се да се

процес новог дефинисања етнографске музеологије и етнографског музејског предмета само делимично одразио на промену начина на који се приказује наслеђе, односно да је ова промена видна у теоријским радовима и тематским изложбама, док на сталним музејским поставкама готово да није приметна. Трећа полаза хипотеза била је да и приватне, незваничне етнографске збирке и музеји свој рад заснивају на моделу етнографске праксе званичних музеја, не само кад је реч о сакупљању, чувању и приказивању предмета, него и кад је реч о раду са идентитетима, због чега се на њихову праксу може гледати као на музејску праксу. Ова хипотеза је у целости потврђена.

4. Кратак опис садржаја дисертације

Докторска дисертација Тијане Јаковљевић Шевић има девет поглавља, која су подељена на 22 мање тематске целине. У првом поглављу су приказани: предмет, циљ и полазне хипотезе истраживања, основни проблеми етнографске музеологије и њеног редефинисања, развој етнографске музејске праксе у музејима у Војводини, и услови у којима су се развиле приватне етнографске збирке и музеји у Војводини. У другом поглављу су приказане теорије интерпретације наслеђа, наративни механизми интерпретације и метод „интерпретација кроз оживљавање историје“, који служе као референтни оквир проучавања праксе званичних музеја и приватних збирки и музеја етнографских предмета у Војводини. У трећем поглављу је приказано истраживање етнографске музејске праксе у домаћој етнологији и антропологији, при чему су представљени ставови аутора који су релевантни за даљи рад на тези. У четвртном поглављу су музеји приказани као места „опросторавања“ идентитета. Приказан је начин на који се проблематизује идентитет у националним, регионалним, локланим и завичајним музејима, као и у различитим типовима музеја који су израз нове музејске парадигме или нове музеологије. У петом поглављу је приказан процес редефинисања етнографске музеологије и етнографског музејског предмета, који су допринели да се њихов утицај прошири на савременост и урбану средину. У шестом и седмом поглављу је приказан развој делатности у званичним музејима и у приватним збиркама и музејима етнографских предмета у Војводини, приказан је развој појединачних музеја и концепти сталних поставки у оба типа музеја који су истраживани. Истражено је 25 музејских поставки, од чега 10 у музејима комплексног типа и 15 у приватним збиркама и музејима. Тако су истраживани етнографски сегменти сталних поставки у музејима комплексног типа у: Музеју Војводине у Новом Саду, Градском музеју у Сомбору, Народном музеју Зрењанин, Градском музеју Вршац, Народном музеју у Панчеву, Народном музеју Кикинда, Музеју града Новог Сада, Завичајној збирци Сремски Карловци Музеја града Новог Сада, Завичајном музеју Рума и Музеју Војвођанских Словака у Бачком Петровцу. Истражене су и следеће приватне збирке и музеји: Етно-кућа у Марадику, Етно-музеј у Падини, Перков салаш у Нередину, Етно-кућа „Мали Бодро“ у Бачком Моноштору, Етно-кућа „Дидина кућа“ у Бачу, Фрушкогорска кућа у Јаску, Српско-немачка етно-кућа у Раткову, Етно-соба Удружења кисачких жена у Кисачу, Етно-центар у Белом Блату, Етно-дом у Падини, Румунска кућа у Уздину, Српски музеј хлеба у Пећинцима, Музеј пчеларства у Сремским Карловцима, Музеј дувана и ковачког

заната у Телечкој и Етнографски музеј у Дебелјачи. У осмом поглављу су проучени елементи на којима почива конструисање слика културе у оба типа музеја односно збирки. У деветом поглављу су дата завршна разматрања истраживаног проблема.

5. Основни резултати и научни допринос дисертације

У настојању да се укаже на најважније резултате и научни допринос ове докторске дисертације треба имати у виду више чињеница. Прво, истраживање је добро утемељено у оба вида, теоријском и емпиријском. То је омогућило да идеје нове музеологије буду провераване емпиријски, у пракси, истражујући узорак од 25 званичних и незваничних етнографских збирки и музеја у Војводини. Осим тога, истраживање има и историјску димензију, у којој је посебан акценат стављен на период после Другог светског рата, и регионалну димензију, која је емпиријско проучавање омеђила на северни део Републике Србије. Друго, концепт етнографске музејске праксе у етнички разнородној средини, као и представе кроз које се ствара идеја заједништва и заједничког културног наслеђа, до сада нису били предмет већих етнолошких и антрополошких интересовања. То значи да рад има пионирски карактер. Треће, истраживање показује да је етнографска музејска пракса у Војводини утемељена на представљању мултикултурализма и регионалног идентитета, што кореспондира са званичном државном идеологијом и механизмима које држава употребљава како би одржала друштвену стабилност. Четврто, истраживања су представила етно-куће и друге облике приватних етнографских збирки и музеја као алтернативни облик музејске праксе, који свој рад заснивају на моделу званичних музеја. Пето, истраживања су дала и одређени допринос етнолошкој и антрополошкој музеологији и истраживањима проблема идентитета у нас. Сви поменти елементи показују да истраживање има самосталан и оригиналан научни карактер.

6. Закључак

Докторска дисертација мр Тијане Јаковљевић Шевић: „Концепт савремене етнографске музејске праксе у Војводини“ обрађује научно релевантну и веома актуелну тему и представља значајан допринос етнолошкој и антрополошкој мисли о музејској пракси у нас. Дисертација је урађена према одобреној пријави и самостално је и оригинално научно дело. Имајући у виду да су се стекли сви неопходни услови, чини нам задовољство да Наставно-научном већу Филозофског факултета у Београду предложимо да кандидаткињи одобри јавну одбрану докторске дисертације.

У Београду,
24. 11. 2014.

Чланови комисије:

1. Проф. др Бранко Ћупурдија

2. Проф. др Саша Недељковић

3. Проф. др Љиљана Гавриловић

4. Др Срђан Радовић, н. сар.
Етнографског института САНУ
